

Kvæg

Ko og kalv sammen – sådan får du styr på smittebeskyttelse og sundhed

Der er en stigende interesse for at have ko og kalv gående sammen i længere tid. Men før du kaster dig ud i at praktisere det, er der nogle forhold, der skal være på plads.

Manual

Adskillelse af ko og kalv ved fødsel har været almindelig praksis i mange årtier. Det skyldes bl.a. et ønske om at beskytte den nyfødte kalv mod smitte på et tidspunkt, hvor den er mest sårbar. Men fordele ved at lade ko og kalv gå sammen gør, at flere og flere landmænd ønsker at kaste sig ud i denne opstaldningsform. Fx at ko og kalv får mulighed for at udføre deres naturlige adfærd, og at det er et ønske fra mange forbrugere. Men med ko og kalv sammen bliver kalven mere udsat for smitte fra koen. Derfor er fokus på smittebeskyttelse altafgørende for, at man får succes.

Så hvis du i dag har salmonella i besætningen, er det ikke nu, du skal begynde med at have kalvene hos køerne i længere tid, da der er stor risiko for, at salmonella smitter fra ko til kalv. Har du paratuberkulose i besætningen, er det vigtigt at vide, hvor udbredt sygdommen er, før du overvejer at gå i gang, da paratuberkulose ligesom salmonella kan smitte kalve via køerne. Er du ikke allerede tilmeldt Operation Paratuberkulose, bør du gøre det.

- **Afdæk risici for introduktion og spredning af smitte i besætningen**

Ønsker du at gå i gang, så start med at gå din besætning kritisk igennem - og tag din dyrlæge eller rådgiver med på råd. Afdæk hvilke risici der er i netop din besætning, dels for introduktion af smitte, men også for spredning af evt. smitte i besætningen, hvis den først er kommet ind. Når du kende risiciene, så kan du fjerne eller minimere dem.

- **Sænk 'forsamlingsloftet' – hold kalvene i mindre grupper**

Det er vigtigt at holde ko/kalv i mindre grupper. Jo flere dyr der er i et hold jo flere kontaktmuligheder og dermed risiko for smitte er der. Hvis vi skal drage en parallel til vores menneskeverden i en tid med corona, så er netop forsamlingsloftet, der bestemmer hvor mange vi må forsamles, et vigtigt værktøj til at styre smitten blandt mennesker. Tilsvarende princip gør sig gældende hos kalvene.

- **Overvåg råmælken til kalvene på alle niveauer**

Råmælk er kritisk for den nyfødte kalv. Du kan ikke være sikker på at kalve, der kun patter koen, får råmælk nok. Op mod 60 pct. af de kalve, der går hos koen, optager for lidt råmælk. Det er nødvendigt at overvåge både kvaliteten og mængden af råmælk, den får fra koen? samt at supplere kalvene med råmælk. Hav altid et lager af råmælk af god kvalitet. Så har du til kalve, hvor koen ingen råmælk har eller er hvor kvaliteten er for ringe.

- **Ko og kalv sammen kræver tid og overblik**

Du skal være indstillet på at overvågningen af kalve, der går sammen med koen, kræver overblik og tid. De informationer du får i dag om drikkelyst og -hastighed, når kalvene fodres to gange dagligt i en skål, dem har du ikke længere. Det fordrer, at den der skal overvåge kalvene, har blikket for de små tegn på sygdom, så der kan gribes ind inden det er for sent.

Skal du have succes med at have ko og kalv sammen i længere tid, stiller det altså nogle andre krav til dig og dit staldanlæg. Men kan du indfri dem, er der god chance for succes.

Artiklen har været bragt i [KvægNyt nr. 1 2021](#)

Læs også: [Adskillelse af ko og kalv – fordele og ulemper](#)

Emneord

Dyreetik, dyrevelfærd og dyreadfærd

Kalvesundhed

kvægNYT

+1

Publiceret: 15. januar 2021

Opdateret: 15. januar 2021

Vil du vide mere?

Malene Budde

Dyrlæge

SEGES

Støttet af

Mælkeafgiftsfonden

Kvægafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

